

Bouwjaar: 1919

Opdrachtgever: Gebouwd voor eigen rekening

Huidige eigenaars: P.A. Bos/Th.L. Keijzer,

Voorschoten

Zeilnummer: 57 OC

Historie

Na de "Sextet" uit 1900 is dit het tweede (overnaads geklonken) ijzeren schip naar ontwerp van Nicolaas Bernhard, met echte boeierlijnen. Het werd aanvankelijk gebouwd voor eigen rekening en gebruikt door zijn zoon Harmen. De boeier kreeg de naam van een aan het eind van de negentiende eeuw bekende Vlis-singse loods en mensenredder Frans Naerebout. Bij meting door de KVNWV ontving de boeier het zeilnummer 14 OB, de wedstrijdmaat was WM 8,5.

Harmen Bernhard wil kennelijk direct de zeil-kwaliteiten van de nieuwe boeier op de proef stel-len. In 1919 vinden wij hem al vermeld in de deel-nemerslijst van de Sneeker Hardzeildag, waar de "Frans Naerebout" zich moest meten met de beken-de Friese boeiers "Constanter" van Halbertsma, "Albatros" van Bokma, "Njord" van Boltjes en "Stân-fries" van Faber. Ook de volgende jaren nam Bern-hard intensief aan hardzeilerijen deel. In 1920 bezocht hij Grouw om deel te nemen aan de jaar-lijkse wedstrijden van 'Oostergoo'.¹⁶⁴ Het blad "*Ons Element*" meldt voorts deelname aan wedstrijden van "Hollandia" op het Braassemermeer, zowel in 1920

Boeier "Frans Naerebout" van H. Bernhard (r.) in een wedstrijd van de Z. en R. V. "Hollandia" op het Braassemermeer, 6 juni 1920.

Herk.: *Ons Element* 1(1920)

als in 1921, waar onder meer de boeier "Rana" van W. Jongejan de concurrent is, die beide keren met de eerste prijs gaat strijken.^{79,82} In dezelfde jaren komt de "Frans Naerebout" ook voor op de deelnemerslijst van de Kaagweek. In 1921 verschenen daar vier boeiers aan de start, behalve dus H. Bernhard met "Frans

Naerebout" ook weer Jongejan met de "Rana", en verder P. Bokma uit Leeuwarden met de "Albatros" en H. van Essen uit Amsterdam met de "Bever".³⁵

Een bericht in "*Ons Element*" 1922 meldt ... dat de heer Bernhard zijn boeier "Frans Naerebout" heeft verkocht.¹⁶⁵ De nieuwe eigenaar is zeer waarschijnlijk H. van Duyl te Amsterdam. Op diens naam komt de boeier namelijk twee jaar later voor in het Nederlandsch Jachtregister van 1924-25 (zie Bijlage B nr 27). In 1927 meldt het nieuwe blad "*De Waterkampioen*" echter: ... dat het boeierjacht "Frans Naerebout" van den heer H. van Duyl is verkocht aan den heer Van den Beugel te Amsterdam.¹⁶⁶ Een jaar later wordt hij echter blijkens een advertentie in hetzelfde blad alweer te koop aangeboden¹⁶⁷: BOEIER Te koop "Frans Naerebout", lg. 8,90, br. 3,65 M. Lux ingericht, ingebouwde motor "Universal", tuig en zeilen zonder gebr., als nw., 4 slaappleatsen. Te bezien en adres: IJ-haven Amsterdam, S. de Boer, schipper.

Wij hebben (nog) niet kunnen achterhalen wie in 1928 de boeier heeft gekocht en hoe hij de bezettingstijd is doorgelopen. Een eerste naoorlogs bericht vonden we in een verslag in "*De Waterkampioen*" van 1951 betreffende zeilwedstrijden op de Westeinderplassen, waar als stuurman van de "Frans Naerebout" de naam Bax staat vermeld. Op een titelblad van een nummer van "*De Waterkampioen*" uit 1949¹⁶⁸ komt een fraaie actiefoto van de boeier voor.

In de eerste schepenlijst van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten⁵ staat als eigenaar van de "Frans Naerebout" genoteerd A.J. de Haas te Amsterdam. Deze was destijds secretaris van de Watersportvereniging 'Nieuwe Meer'. Diens zoon liet ons het volgende weten. Zijn vader kocht de boeier in 1952 bij de firma Gebroeders Valentijn te Langeraar. Hij herinnerde zich niet de naam van de vorige eigenaar: de naam Bax zei hem niets. Het blijft dus onzeker wie tussen 1928 en 1952 de eigenaar(s) geweest is (zijn). De familie De Haas bevoer hoofdzakelijk de Westeinderplas en omgeving. Een enkele vakantie-reis werd gemaakt naar Zeeland. Wel werd geregeld deelgenomen aan de Westeinder Zeilwedstrijden, bij welke organisatie het tot op heden traditie is ook wedstrijden voor ronde en platbodemjachten uit te schrijven. In 1953 behaalde De Haas met de "Frans Naerebout" daar een eerste prijs; ook werd eenmaal de O.G. ter Gast Memorial Trofee gewonnen (zie voor deze wisselprijs par. 8.14 onder "Vivo"). Naar de heer De Haas Jr vertelde, verkocht zijn vader de boeier omdat het zeilen hem te zwaar werd. Volgens Jachtwerf Stoffberg, die bij de verkoop bemiddelde, moet dat in 1964 geweest zijn. De boeier kwam in handen van een Twentse textielabrikant en kreeg een ligplaats nabij Vinkeveen. In korte tijd ging de toestand van het schip door totale verwaarlozing

"Frans Naerebout" van A.J. de Haas op de Westeinder, 1953.

Foto: G.L.W. Oppenheim

sterk achteruit. Ten slotte kreeg Stofberg in 1966 opdracht een nieuwe koper te zoeken.

In 1967 werd de boeier eigendom van L. Grootemaat, aanvankelijk woonachtig in Dubbeldam, later 's-Gravenwezel (B) en vanaf 1976 druivenkweker en wijnmaker in Gallician bij Vauvert, Frankrijk. De thuishaven werd aanvankelijk de jachthaven van WSV 'De Amer' te Drimmelen. Grootemaat zorgde bijzonder goed voor de boeier. Direct al werd bij de scheepswerf Paans in Roodevaart een nieuwe bodem in het schip aangebracht en werden andere reparaties uitgevoerd. Nadat de familie naar Frankrijk was verhuisd, werd de boeier naar Aalsmeer gebracht en aldaar goed opgeborgen

in een overdekte loods. Als de eigenaar 's zomers enige weken vrij kon maken, werd de boeier te water gelaten en zeilklaar gemaakt en werd er door de familie mee gevaren. Na afloop van de vaarvakantie werd de boeier weer goed opgeborgen. Op deze wijze was het behoud van een goede conditie gewaarborgd. In 1999 meldde de eigenaar ons dat hij wegens gevorderde leeftijd de "Frans Naerebout" wel zou willen verkopen. Hij lag in dat jaar bij Jacht-service Peter van Klink te Aalsmeer in winterberging. De staat van onderhoud was zeer goed. In 1999 is de boeier overgegaan in handen van de heer P.A. Bos en mevrouw Th.L. Keijzer te Vooschoten. De openvolgende eigenaren waren dus

1919 – 1922	H. Bernhard	Amsterdam	Frans Naerebout
1922 – 1927	H. van Duyl	Amsterdam	Frans Naerebout
1927 – 1928	Van den Beugel	Amsterdam	Frans Naerebout
1928 – 1953	onbekend		Frans Naerebout
1953 – 1964	A.J. de Haas	Amsterdam	Frans Naerebout
1964 – 1967	onbekend		Frans Naerebout
1967 – 1999	L. Grootemaat		
	Dubbeldam/'s-Gravenwezel (B)/		
	Gallician (F)		Frans Naerebout
Vanaf 2000	P.A. Bos/Th.L. Keijzer		
		Voorschoten	Frans Naerebout

"Frans Naerebout", kajuitfront.

Foto: Mw Th.L. Keijzer

"Frans Naerebout" van L. Grootemaat, aanzicht.

Herk.: Onbekend

"Frans Naerebout", vooraanzicht.

Foto: S. Miezeneek

"Frans Naerebout", roerleeuw.

Foto: Mw Th.L. Keijzer

Technische gegevens

Hoofdafmetingen

– Lengte over de stevens	8,87 m
– Grootste breedte over de berghouten	3,59 m
– Holte op het grootspant	1,51 m
– Diepgang	0,74 m
– Zeiloppervlak: grootzeil + fok	50,4 m ²
– Kluiver	9,3 m ²

Bijzonderheden

- kielbalk, staalprofiel dik 6, hoog 7 cm
- grootspant licht gepiekt
- naast de kielgang 8 overnaads geklonken gangen

- gangboorden lopen door naast de kuip
- fraai snijwerk met naam op kajuitrand en aan weerszijden van de roerkop
- roer bekroond met leeuw

Opmerkingen

Met doorlopende zijwaring is een boeier zeewaardiger dan zonder. Bijna alle verhoudingen zijn vrij normaal, waarbij wij opmerken dat deze veel overeenkomst vertonen met die van de boeiers van Van der Zee (zie par. 10.4). Bij de "Frans Naerebout" staat de mastkoker wat verder naar voren.